

Другі фронт мастацтваў

Эдуард Акулін

ВІТРАЖЫ

Вершы

Мінск
“Галіяфы”
2009

УДК 821.161.3-2
ББК 84(4Бел)-6
А74

Серыя заснаваная ў 2000 годзе

У новай кнізе вершаў Эдуард Акулін з размаітых шкельцаў вобразаў і метафар стварае шматколерныя вітражы свайго паэтычнага Сусвету, робячы гэта па-майстэрску выкшталцона і нязмушана.

ISBN 978-985-6906-16-2

© Акулін Э., 2009

© Афармленне. ПВУП “Галіяфы”, 2009

Эдуард Акулін – паэт, перакладчык, бард. Нарадзіўся ў 1963 годзе ў вёсцы Вялікія Нямкі на Веткаўшчыне. Скончыў Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт і аспірантуру НАН Беларусі. Працаваў настаўнікам, загадчыкам філіі Літаратурнага музея Максіма Багдановіча «Беларуская хатка», намеснікам галоўнага рэдактара часопіса «Першацвет», загадчыкам аддзела паэзіі часопіса «Полымя». Цяпер – намеснік галоўнага рэдактара часопіса «Дзеяслоў», а таксама – намеснік старшыні Саюза беларускіх пісьменнікаў.

Аўтар кніг паэзіі: «Лес дзённага асвятлення» (1988), «Пяшчота ліўня» (1990), «Крыло анёла» (1995), «Радно» (2000), «Непрычалены човен» (2003), драматычнай містэрыі «На Каляды» (1996) а таксама двух песенных магнітаальбомаў: «Мая Крывія» (1995), «Як яна і я» (2000) – і кампакт-дыскаў «Напачатку была Песьня» (2003), “Песьні залатой Крывіі” (2008).

Вершы перакладаліся на ангельскую, французскую, італьянскую, украінскую, расейскую, польскую, балгарскую, славенскую, харвацкую, літоўскую і латышскую мовы.

Лаўрэат Першага нацыянальнага фестывалю беларускай бардаўскай песьні (1993).

ВІТРАЖЫ

Вершы

www.kamunikat.org

Мая ісціна

Помні гэтыя словы:

Радзіма, Народ, Мова!

Як ісціну помні адзіную:

Мова, Народ, Радзіма!

Помні, як запавет, —

спасцігнуць яе аднойчы

з'явіўся і ты на свет.

Арган

Ўрачысты страх перад прыгожым.

Калі Ты ёсць? Памілуй, Божа!

Дай сілы слухаць, дыхаць, жыць...

Гарачы воск слязой дрыжыць

і капае на складзеныя рукі,

што марна мкнуцца вызваліць уздых...

Бездапаможна разбіюцца гукі

аб фрэскавыя позіркі святых.

На кургане Адама Міцкевіча

Дзівосны свет лясоў і гоняў
перад вачыма разамкнуўся.

Чытаў паляк: “ О, Літва мая!”

Шапталі вусны: “Беларусь...”

Скрыпач

Бліснуў у руцэ рашуча смык.
Скрыпка захлынулася ад болю.
Раздзірае слых нясцерпны крык
жорава, што рвецца з рук на волю.

Месяц

Неба з глыбінь высвечвае
зорак пяском іскрыстым.

Сіняю гладдзю вечара
месяц плыве празрысты.

Стомленным працай, сонным,
ён нагадае нам
асколак, забыты сонцам,
з пражытага сёння дня.

Дзень

Па нябёс веснавым разліве,
дзе вясло па макушку тоне,
нетаропка дзядок Ярыла
залачны свой човен гоніць.

Стане вечара бераг блізка,
човен знікне ў трысці аблокаў,
прамянімі апошніх пырскаў
асвятляючы ўсё навокал.

Жыццё

Стаміўся з гадамі Сож
рукацца з вясковым млынам.
А час, хоць яго трынож,
імкне за ракой няўпынна.

Бабуліна слова “нёж”
з дзяцінства плыве паромам...
Мялее паволі Сож.
Глыбее туга па дому.

Вечнасць

Прымаючы ад сумных дрэў адзенне,
прыдзвернік-вечер зразумець не ў стане,
што волкі ліст за хвілю да падзення
задумаўся аб сэнсе існавання.

На могілках

Маркота у цішы
застыла камянямі...
Чыесьці дзве душы
віліся матылямі.

Ліпень

Калі яшчэ спяць пад павеццю косы,
і ў вокнах, як кажа бабуля “зерае”,
ужо бярозка нагою босай
нясмела пойму туману мерае.

Няма найбольшай асалоды,
як перабрысці луг папашкі,
дзе крок у кветках — густы і цяжкі,
і кожны след твой, як студня з мёдам..

Восень

Апалых лісцяў пах.

Туманныя світанкі.

Гугнявы дождж у дах
бубніць без перастанку:

што змоўкнуў птушак спеў,

што лета ў копы склалі...

Пажары ў кронах дрэў

пажарнікі праспалі.

Зімовая асацыяцыя

На полюсе сцюжным,
такім далёкім,
пінгвін на льдзіне
паправіў смокінг.

Начное возера

Акрэсленаць цёмных ліній.

Завершанаць белых лілій.

Срэбнае зерне поўні
лебедзям не здзяўбаць...

У пяшчоце абвіўшы шыі,
яны спяць.

Шкельцы ў вітраж “Каханне”

*

Над змялелаю ракою
млела поўня кожны вечар, —
я разгубленай рукою
з кос тваіх выблытваў вецер.

*

Адна, зусім маленькая падушка,
ды на дваіх якраз хапіла...
Ты заўсёды марыла стаць птушкай,
спі, і хай табе прысняцца крылы.

*

Знікала ты адна – у ноч,
і я прамоўчаў наўздагон.
А дождж ішоў,
і горад плакаў
усімі проймамі вакон.

*

Наўзбоч тваіх сненняў знічкай
я мільгануў і знікнуў.

О, як жахліва звыкнуць —
не бачыць твайго аблічча.

Знаёмай танцоўшчыцы

Самыя прыгожыя на свеце
рухі ўсе прыручаны табою.

Самая прыгожая ў балеце,
самая ласкавая са мною.

Калі сціхнуць выбухі авацый,
калі лівень кветак ападзе,
як мне трэба ў вочы паглядзець,
стомленыя поспехам і працай.

Акраверш

Ніколі восень не шкадуе
Асін задзірыстых прычоскі,
Таму што лета адгалоскі
Асіны ў шатах захавалі...
Шумяць лістоў апалых хвалі,
Асуджана па іх іду я.

Буслы

А буслы белы гонар маюць...
У гняздо не кладзіце хлеба.
Птушкі гэтыя не паміраюць.
Іх сабе забірае неба.

На змярканні над роснай пожняй
высакосны свой круг азначаць.
І найменне яму – апошні.
І ніхто болей іх не ўбачыць.

* * *

Памяць мая — бумеранг.

Полымя помніць воск.

След ад слязы на твары —

гравюра на нечы лёс.

Актава

Калі адшугае зялёны пажар
у кронах бярозаў, асін і акацый,
калі з павуціння павыткуцца хмары,
і выйдзе настаўнік нарэшце на працу,
тады лістабой аглушае папар
раскацістай хваляй асенніх авацый.
Закончаны лета гастрольны сезон.
З шуфляды пара даставаць парасон.

Трыялет

Каб толькі бачыць Вашы вочы,
Каб толькі Вас адну любіць.

Гатоў ахвяраю я быць,
Каб толькі бачыць Вашы вочы.

Каб толькі іх бяздонне піць,
Я прачынаюся штоночы.

Каб толькі бачыць Вашы вочы,
Каб толькі Вас адну любіць.

Тэатр

Пакуль касірка спаганяла
за прыгажосць скупую рэнту,
пустая зала прыгадала
злавесны смех апладысmentaў.

Захад

Туды не патрэбна візы.

Там лётае бусел нізам.

Пад хмары крылом абвіслым,

там на абгарэлых выспах

дзядоўнік промняў высах.

І сонца патылак лысы

у зорны хавае прысак.

Вячэрні эцюд

Мёрзлае, халоднае вакно.

Церпкае гарачае віно.

Келіх у руках гарыць
падобна неонавай трубцы.

Кельнер-пінгвін

з разлікам марудзіць – красуецца.

У шаліках, як самазагубцы,
спяшаюцца людзі па вуліцы.

Акварэль

Руды сітнік. Сіні глей.
Сонца, нібы язь паджары.
Зелень раскі. Бель лілей.
Блякла-шэры колер хмары.

Восень, нібы лагапед,
вымаўленню вучыць ветра...
Топчуць лісця жоўты плед
качкі у чырвоных гетрах.

Дзяцінства

Там рукі пахнуць верасам
Там птушкам сніцца вырай.
Там белагруды верасень
з усмешкай самай шчырай.

Прырода, як натуршчыца,
прыгожая і голая...
І я букет настуркавы
нясу, шчаслівы, ў школу.

Вясна

Зялёная паводка.

Прысадаў берагі.

Вяртаецца Прырода
на даўнія кругі.

Май

Той май быў шчодры на дарункі:
на цеплыню і на каханне,
і на працягласць пацалункаў –
ад Мілавіцы да світання.
Яшчэ на смутак паланезны
і на гартанны голас твой...
На мяккі водар сініх бэзаў,
якім прапах увесь пакой.

Чэрвень

Ледзь сонечны промень слізнуць
паспеў па астылым ганку,
туманы, нібы бялізну,
развесіў сушыцца Ранак.

Завостраны позірк косаў
зарэчны лужок абраў,
дзе белае срэбра росаў
апраўлена ў зелень траў.

Шкельцы ў вітраж “Поры года”

Зіма

Дзесьці граюць на белым раялі,
і ніводнай фальшывай ноты...
Пакінутыя з лета граблі
псуюць экстэр’ер сумёта.

Вясна

Мароз пад вечар раскідаў
цяпельца дзённага галоўні.
Бязгучна клён лямантаваў
іртом разяўленым шпакоўні.

Лета

Улагодзіў ліпень ліпу
падарункам сціплым —
завушніцы цэлы дзень
чмель чапляў асіплы.

Восень

У сінія асінамі лясы
вогненная конніца ўляцела...
павуціння звесіўшы сцягі,
восень адыходзіць не хацела.

Жораў

Сівая адзінота.

Нязмога узляцець...

Кругамі ля балота
уночы ходзіць Смерць.

А досвіткам асеннім,
як сцішыцца імжа, —
нябёсаў вір успеніць
зноў крыламі душа.

Ліс

Пунсовы ветразь плыў па снэзе,
нібыта свечка па сутонні.

Пунсовы ветразь – ліс на снэзе,
агонь блукання на прыволлі.

Плыві, прыгожы, покуль вецер
тваіх слядоў не пакідае,
і абмінуць здалей дасвецце,
дзе лёс-ганчак цябе чакае.

Калодзеж

А цэбар улюбіўся
у дно, дзе зорак зьянне.
Стары ланцуг хваліўся —
мацней ён за каханне.

Адзін пусціць не хоча,
другі на дно імкнецца...
Я веру, што аднойчы
стары ланцуг парвецца.

Жанчына

Па меры таго, як памалу
з глыбі яна йшла на мель,
я бачыў: ад футарала
вызвалялася віяланчэль.

А пляж быў пусты і дзікі...
О, як бы хацеў я стаць
у момант той раптам смыкам,
каб струны яе кранаць.

Вечар

Столiк на дзве персоны.
Позiрк бы два цвiкi.
Плывуць па руках гарсонаў
разносы, як чаўнакi.

На Вашым плячы лiлея
белая, нiбы вальс...
Чахол парасона – змеем,
якi не спакусiў нас.

Мадонна

Я твой партрэт пісаць баюся:
ты кожны момант — рух бясконцы.
Ад зайздрасці цьмянее сонца
перад мадоннай з Белаі Русі.
Я твой партрэт пісаць баюся,
хоць кожны рух твой п'ю вачыма...
Што мёртвыя мадонны Рыма
перад живою з Беларусі?!

Смерць

Аўтобус з чорнай паласою,
маршрут твой доўжыцца вякамі,
аўтобус з ціхаю труною,
жаночым плачам і вянкамі.

Аўтобус з чорнай паласою,
як здань над чорнаю шашою.
Вязе папутніцу з касою
з укосам — нечаю душою.

Пагост

Мы жывыя.

Ходзім,
глядзім,
гаворым...

Хтось стаіўся —
прысеў

на чужое гора.

Журавіны

Журавіны бяруць жанчыны,
паслухмяныя студзяць пальцы.
Не баяцца слядоў ваўчыных, —
на чарнобыльскі вецер скардзяцца.

Журавіны бяруць жанчыны,
імі ўсыпана ўсё Палессе...
Нібы кроў па слядах ваўчыных
палымнее на першым снезе.

Эскіз

Жыццё за аконным шклом:
сціхотна трапечуць клёны,
нібыта ў нямым кіно,
бязгучна крычаць вароны.

Нячутна праплыў цягнік,
зліваючыся з блакітам...
Жыццё за вакном — эскіз
накрэслены і забыты.

Не прыкмячаю

Без ценю шкадобы, без кроплі адчаю
жыву і жыцця свайго не прыкмячаю.

Год вып'ю, як кубак нямоцнага чаю,
жыву і жыцця свайго не прыкмячаю.

Жыццёвы экватар будзённа страчаю.

Жыву і жыцця свайго не прыкмячаю.

Няўжо і тады, як адкрыецца Вечнасць,
сігну за мяжу і жыцця не прыкмечу?

* * *

Месячнай цёплай ноччу
шляхам апошнім, Млечным,
ціха ў Сусвет пакрочу,
буду сабе свяціць...
Каб і адтуль, з вышыняў,
каб і адтуль, з далечы,
бачыць цябе, Радзіма,
і, як цяпер, любіць.

Маланка

Забяры мяне ў неба, маланка!

І хоць шчасце з табою – на міг...

Я клянуса быць шчырым каханкам
у пякельных абдымках тваіх.

Лепей знікнуць у сіняй прасторы,
абудзіўшы залевай раллю,
чымся жыць у маўклівай пакоры –
і аднойчы сысці пад зямлю.

Смутақ

Мой погляд размылі туманы.
Мой гнеў, як загублены нож.
Мой смутақ, нібы несціханны
кастрычніцкі, помслівы дождж.

Твой погляд — зялёная зорка.
Твой гнеў — ненароджаны сын.
Твой смутақ — пранізліва горкі,
як смак недаспелых ажын.

Тупік

Здавалася – шлях невыцечны,
А сталася – вечнасць, як міг.
І вось ужо фарамі стрэчны
міргнуў – асцярожна, тупік...

Не скінуўшы ходу – навошта,
з надзеяй кудысьці паспець
душа – галубінаю поштай,
якой зачалася Смерць.

Крыж

Вось — зямля. Гэта —неба, а між,
затаіўшы жалобу сваю,
пачарнелы, як прадзедаў крыж,
на раскрысах Радзімы стаю.

А шляхі у чатыры бакі
перасохлымі рэкамі мкнуць...
А сляза — на абедзве шчакі.
А бяда — як разлітая ртуць.

Пазнанне

Як зморыцца ноч ад каханья,
настыне ў тумане язмін,
і неба даспее світаннем,
ты мовіш сціхотна: — Вазьмі,
вазьмі маё цела, каханы,
і боль мой, і слёзы мае...
І сонца ўзаўецца фантанам
рассыпаных кос па траве.

Берагіня

Зеленакосая мая!

Ці гэта толькі сон падманны?..

З лілеяй чорнай у руках
выходзіш з завадзі туману.

Стаю, вачэй не вольны ўзняць
на прыгажосць, што не схавана...

— Вазьмі лілею, мой каханы, —
і слоў няма, каб адказаць.

Туюг

Паўднёвае сонца лавінай з гары
сцякала. Ты мовіла: — Любы, згарым...
І першай сігнула насустрач абвалу
снапоў залатых, што ліліся згары.

Асенні рытурнэль

Верасень

залеў самлелых верадам

тушыць лета жар рассыпаны па верасе.

На кастрах

з бульбоўніку і лісця

грэе пальцы золкія Кастрычнік.

Лістапад

птушыную блакаду

сіліцца прарваць паміж прысадаў.

Элегія

Залачае...Гэта восень
вераснёвым свеціць лісцем.

І душа адпачывае
між Наступным і Калісьці.

У супольнасці з Сусветам
бусел, шчыры служка Бога,
адпусціў грахі ўсе Лету
з купала рудога стога.

Зайздрасць

Ах, якія могількі прыгожыя
на радзіме Толіка Сыса!
Дзе бярозай стала ледзь не кожная,
у Дняпро схаваная душа...

Хораша пры бацькавай магіле
тут пачуць на Радаўніцу гром...
І не страшна, нават ні на хвілю,
прычакаць апошні свой паром.

Крыўда

Жонцы

Не папросіш мілоснай свечкі,
не адкажаш хлуснёй на здзек...

Толькі дзве перасохлыя рэчкі
уваскрэснуць з тваіх павек.

Толькі срэбныя дзве маланкі
перакрэсляць мне шлях наперад...

І ў адной з іх — заплача Янка,
а ў другой — засмяецца Верас.

Надзея

Мае сны без цябе пустыя.
Спаць кладуся, нібы ўміраю...
Сам спаліў за сабой масты я,
калі вымавіў: — Не кахаю.

Ды з надзеяй аб новай стрэчы
ад самога сябе наўпотаі —
непатушанай кіну свечку
я ў забытай царкве пяшчоты.

Скруха

Бровы хатаў снег ахутаў.

Завіруха вые глуха.

Адзіхацела і патухла

лязо ракі у похвах луга.

А да вясны яшчэ так многа —

як граху да веры ў Бога.

Мара

Восень вымошчвае высі
золатам зорнай лістоты.
Сядзем удвух, як калісьці,
пад небасхілам самоты.

Гэтак мінаецца лета.
З мрояў адроіцца мара —
разам у бездань Сусвету
рушыць насустрач пажарам...

Лістапад

Састарэлы вецер-пілігрым
папрасіўся ў прымы да асіны...

На паляне шлюбнай у бары —
куст рагоў — скупы калым ласіны.

Мару не прыручыш да галін...

Тонучы ў нябесным сінявіры,
спакваля лістоў асенніх клін
адплывае ў свой апошні вырай.

Золак

З занябёсных глыбіняў,
адкуль не вяртаюцца птушкі,
дзе сасмяглая гліна
сумуе без Богавых рук,
саламяны прамень
на паркалевым снезе падушкі —
свежжаты ўспамін —
паратунак ад сонных пакут.

Згадка

Раптам успомніцца вёска Драганова,
ліпень ахрыплы ад шоргату кос
і туманы, што над Пціччу тарпанамі
нізка ляцяць, не збіваючы рос.

Човен прычалены ў нетрах аеравых
і паплавок між глыбокіх нябёс...

Зорка з ракі у руках краснаперая —
сынава радасць з вясёлкаю слёз.

Стрыптыз

У тэатры восеньскага лесу,
дзе няма ні сцэны, ні куліс,
Вецер рэпетуе з ранку п'есу
з мадэрновай назваю «Стрыптыз».

Экспрэсія

Нехта на ўсходзе разліў кінавар...

Буда, Хрыстос ці Вішну?

І старажытны пергамент хмар
думкай біблейскай выспеў.

З самага дня залатых глыбінь
выніклі раптам словы:

— Не падмані, не ўкрадзі, не забі...

Тры. І з мяне дастаткова.

Ангіна

Я толькі паглядам адным саграшыў...

І гэты пагляд мой хвароба чакала.

Ты шыю — прыгожую вазу душы —
у шалік шарсцяны ад воч захавала.

Гваздзік адзіноты паспеў адзічэць,
яму пацалунка жыццё каштавала...

Табе папраўляцца, а мне разумень, —
як ты пачуццё ад зімы ўратавала.

Купанне

Ліпень ліпам завушніцы
меецца навесіць...

Уплялася ў промні сонцу
чаратамі бесядзь.

У рацэ ў чым маці родзіць
ты са мной купаешся,
ластатак у зман уводзіш —
усміхаешся.

* * *

Дазваляла...

Адчуваючы безнадзейна,
што ў пачуццях нашых — інфляцыя...

Паступова цябе ад адзення,
нібы дрот ад ізаляцыі —
вызваляў...

Кароткім замыканнем
нас асляпіла ранне.

* * *

Віяланчэлі чую сола я...
Ты ўся такая голая,
саромная, спакусная.
Вугельчыкам на снезе
зіхціш у цемры вуснамі.

Лебедзь

Лебедзь – у сінім небе.
Гэта прыйшла зіма.
Белай завейя вецер
пух разадзьмуў з крыла...

І над цнатлівай Пціччу,
як багародны грэх,
лебедзь, – тваім абліччам
кружыць біблейскі снег.

* * *

Восень. Даждзы. Слата.
На скразняках Сусвету
выстыў птушыны шлях —
душ пералётнасветных.

Столькі у іх святла,
столькі тугі крылатай...
Зорыцца Млечны шлях,
нібы царква, на свята.

Ношка

Я нясу на плячах сваіх цемру...

Бацька – мне, дзед – яму перадаў.

Гэта цемра – паўночнае неба,

і знутры – залатая яна.

Жыццё і Смерць

Смерць за Жыццём штодзень
блукае неадступна, —
як надакучны цень,
як неадольны смутак.

Жыццё на Смерць глядзець
стамілася ў маркоце...

Жыццё — мацней за Смерць,
і Смерць за гэта помсціць.

Нічога

Паміж намі нічога няма.
Ні кахання, ні здрады — нічога.
І завея — як цень ад крыла
херувіма — пасланніка Бога.

Ён у нашыя сны заляцеў
і прымусіў паверыць дазвання,
што як хваля на ціхай вадзе,
узнікае з нічога Каханне.

Рай

Райскае дрэва
вечер гайдаў...

Ты – мая Ева.

Я – твой Адам.

Хто нас спакусіў –
цяжка сказаць.

Змей нам не схлусіў –
шчасце кахаць.

Каханне

Наталлі

Сем тысяч начэй —
я спаў ля тваіх вачэй.

Сем тысяч начэй —
я дыхаў тваім дыханнем.

Сем тысяч начэй —
нам месяц свяціў ярчэй...

Сем тысяч начэй —
Кахання.

Матылёк

Твая душа — як матылёк, —
трымціць у сне перадсвітальным.

Баюся дыхаць — каб пылок
не здзьмуць з павекаў —
крыл астральных...

Натхненне

Як цеціва, страла і лук,
як з ноты вызвалены гук,
як палімпсеста тайнадрук,
як варажба цыганскіх рук,
як аралля і гостры плуг,
як жырандоля і жаўрук –
Натхненне.

Паэзія

Не хлебам, а небам
паэты жывуць...

Ім пёры анёлы
з аблокаў скубуць.

Яны тыя пёры
макаюць у кроў...

І д'яблу душу
прадаюць... за Любоў!

Класіка

— Мой родны ліфт, як ты мне мілы...—
шапчу, вярнуўшыся з дарог.

Паэтам дадзеныя крылы,
іх выбірае з лепшых Бог.

У неба месячных падстрэшках,
як вераб'і, анёлы спяць...

Пакуль паэты пішуць вершы —
паэтам дадзена лятаць!

Непрычалены човен

Ліс, што мкнецца па следзе.

Кроў, што б'ецца у скронь.

Непрыручаны вецер.

Нехрышчоны агонь.

Поўні жоўтая свечка.

Дух заюшаны ў комін.

Незавершаны вечар.

Непрычалены човен.

След

Не ў Евангеллі, а у гліне
віфліемскай згубіла след
небаверная Еўфрасіння...

Бог заўважыў яго і з гліны
той спачатку зляпіў цагліну,
а пасля – беларускі свет.

Паміж

Сусвет, як жорны,

перамеле ўсіх

на зорны пыл,

на мліва-пацяруху.

Сусвет – як жорны...

Бог-млынар адзін,

заўжды адзін

між Вечнасцю і Скрухай.

Каїн

Між грахом і віной блукаєш,
след дыміцца твой ад крыві,
пакаяньнем пракляты Каїн,
акаянны анёл Любві.

Пілат

– Божа, твой шлях пакутны
лёс мой заліў крывёю...

– Ойча, ты і распнуты
быў не пачуты мною.

Яблыня

У яблыні — ранімая душа.
Калі салавей ёй здрадзіць —
туман прыпаўзе з лаўжа
хаўтуры каханья ладзіць...

Па яблыку ў яблыні слёзы
спадаюць у жвір нябёсаў.

Настальгія

Убачу цябе, і імгненна
балець галава пачынае...

З душы, як з майстэрні Гагена,
выходзіць журба маладая.

Ты вусны сціскаеш манерна,
у поглядзе сум тэатральны.

Я думаў – каханне памерла,
яно ж затаіла дыханне...

Раман

Любая – шчасце маё агнягубае!

Рэха

«На дне світаньня
дрэмле сонца дня...»
Сцвярджаў калісьці
словабог Ду Фу.

«На дне каханьня», —
трызню рэхам я,
а што на дне —
успомніць не магу.

Назіркам

Так хутка дні мінаюць,
не паспяваю жыць...

Галоднымі ваўкамі

Смерць назіркам бяжыць.

Не так

Нешта у свеце гэтым не так...

Храм разбурылі — зрабілі вятрак.

І з той пары у наіўных людзей —

вечар без хлеба і дзень без надзей.

Заміж эпітафіі

Калі памру,

сябры наўслед спытаюць:

— Куды, паэце, крочыцьмеш у скрусе?

— І рад бы ў рай — анёлы не пускаюць.

Мілей, чым рай — мне пекла Беларусі.

www.kamunikat.org

Змест

Мая ісціна	6
Арган	7
На кургане Адама Міцкевіча	8
Скрыпач	9
Месяц	10
Дзень	11

Жыццё	12
Вечнасць	13
На могілках	14
Ліпень	15
Восень	16
Зімовая асацыяцыя	17
Начное возера	18
Шкельцы ў вітраж “Каханне”	19
Знаёмай танцоўшчыцы	20

Акраверш	21
Буслы	22
...Памяць мая – бумеранг	23
Актава	24
Трыялет	25
Тэатр	26
Захад	27
Вячэрні эцюд	28
Акварэль	29

Дзяцінства	30
Вясна	31
Май	32
Чэрвень	33
Шкельцы ў вітраж “Поры года”	34
Жораў	35
Ліс	36
Калодзеж	37
Жанчына	38

Вечар	39
Мадонна	40
Смерць	41
Пагост	42
Журавіны	43
Эскіз	44
Не прыкмячаю	45
...Месячнай цёплай ноччу	46
Маланка	47

Смутақ	48
Тупік	49
Крыж	50
Пазнанне	51
Берагіня	52
Туюг	53
Асенні рытурнэль	54
Элегія	55
Зайздрасць	56

Крыўда	57
Надзея	58
Скруха	59
Мара	60
Лістапад	61
Золак	62
Згадка	63
Стрыптыз	64
Экспрэсія	65

Ангіна	66
Купанне	67
...Дазваляла	68
...Віяланчэлі чую сола я... ..	69
Лебедзь	70
...Восень. Даджы. Слата	71
Ношка	72
Жыццё і Смерць	73
Нічога	74

Рай	75
Каханне	76
Матылёк	77
Натхненне	78
Паэзія	79
Класіка	80
Непрычалены човен	81
След	82
Паміж	83

Каїн	84
Пілат	85
Яблыня	86
Настальгія	87
Раман	88
Рэха	89
Назіркам	90
Не так	91
Заміж епітафіі	92

Кніжная серыя “Другі фронт мастацтваў”, заснаваная ў 2000 годзе суполкай радыкальных літаратараў “SCHMERZWERK”

За 9 гадоў выйшлі кнігі аўтараў:

Альгерда Бахарэвіча, Юрася Барысевіча, Адама Глобуса, Вальжыны Морт, Алеся Бычкоўскага, Сяргея Кавалёва, Змітра Вішнёва, Іллі Сіна, Вікі Трэнас, Вольгі Гапеевай, Валянціна Акудовіча, Віктара Жыбуля, Джэці (Веры Бурлак), Пятра Васючэнкі, Міхася Башуры, Ірыны Шаўляковай, Уладзіміра Боські, Ганны Кісліцынай, Людкі Сільновай, Сэмюэля Бэкета (пераклад Віталя Воранава), Андрэя Бурсава, Андрэя Хадановіча, Леры Сом, Усевалада Гарачкі, Дзяніса Хвастоўскага, Андруся Белавокага, Змітра Пляна, Таццяны Нілавай, Аляксея Чубата.

Выдавецтва “Галіяфы” рыхтуе да друку (2009 – 2010) наступныя выданні

Серыя “Другі фронт мастацтваў”:

- Валянцін Акудовіч. “Дыялогі з Акудовічам”. Размовы, дыскусіі, рэфлексіі і палемікі;
- Аляксей Талстоў. “Мінакі”. Раман;
- Пятро Васючэнка. “Ад тэксту да хранатопа”. Артыкулы, эсэ, пятрогліфы;
- Мікола Касцюкевіч. “Колеры”. Паэзія і проза;
- Юрась Пацюпа. “Зялёны яблык”. Тэксты, інтэрпрэтацыі, каментары;
- Зміцер Плян. “Фрагмэнты закаханага”. Паэзія;

- Алесь Туровіч. “АКТ”. Маніфесты, артыкулы, эсэ, даклады;
- Ілля Сін. “Тэатральныя дэманьы”. Кніга трансгрэсіўнай прозы;
- Ілля Сін. “Ці баліць папяроваму чалавечку?”;
- Міхась Башура. “Стойкі алавяны ваяка”. Вершы і проза;
- Зміцер Вішнёў. “Замак пабудаваны з крапівы”. Раман;
- Юрась Барысевіч. “Ілюмінацыі”. Афарызмы і мініяцюры;
- Юрась Барысевіч. “Шэрае сонца”. Доследы літаратурна-мастацкага андэграўнду;
- Віка Трэнас. “Лабірынт”. Крытыка;
- Вольга Гапеева. “Непараўнальная лінгвістыка. Асновы”. Проза;
- Інэса Кур’ян. “Бэзавы бамжак”. Раман;

- Ірына Шаўлякова. “Сапраўдныя хронікі Поўні”. Артыкулы, эсэ;
- Міхась Южык. “Баль на канаце”. Крытыка.
- Віктар Ываноў. “Асарці”. Проза, п’есы, паэзія;
- Анка Упала. “Каворная сьвішнасьць”. Казкі для дарослых;
- Віктар Жыбуль. “Стапэліі”. Вершы;
- Віктар Жыбуль. “Дзяцел і дупло”. Вершы;
- Вера Бурлак. “Дзеці і здані”. Вершы, апавяданні, п’ескі;
- Андрэй Федарэнка. “Сечка”. Эсэ;
- Уладзімір Гніламёдаў. “Паэзія: набыткі і тэндэнцыі”. Навуковыя даследаванні;
- Сяргей Кавалёў. “Пачвара ў рэліктавым лесе”. Крытыка;
- Адам Глобус. “Новае неба”. Вершы;

- Усевалад Гарачка. “Багі і героі”. Вершы, аповяданні, п'еска;
- Ярыла Пшанічны “Пішчавыя лішкі”. Вершы.

Серыя “Адсутнае беларускае мастацтва”:

- Пятро Васілеўскі. “Рэтраперспектыва”. Артыкулы, эсэ;
- Віктар Жыбуль. “Жыцьцяпіс беларускага футурыста”. Дакументальны нарыс пра Паўлюка Шукайлу.

Серыя “Калекцыя беларускай фантастыкі”:

- Серж Мінскевіч. “Сад замкнёных гор”. Квазіфэнтэзі;
- Алесь Бычкоўскі. “Анамалія”. Фэнтэзі.

Серыя “Партрэты польскай літаратуры”:

- **“Вертыкальны трыпціх”:** Польская авангардная паэзія (пераклад І. Кур’ян).

Дзіцячая серыя “Сланечнікі”:

- **Алан Аляксандр Мілн. “Файны Пуф і ўсе, хто з ім”** (пераклад з англійскай І. Кур’ян);

- **Алан Аляксандр Мілн. “Паветка на Пуфавым узлеску”** (пераклад з англійскай І. Кур’ян).